

21. člen

Ne glede na določila 20. člena tega zakona lahko domača oseba predčasno odplača obveznosti po kreditnih poslih s tujino, ki se refinancirajo oziroma reprogramirajo, če je to v skladu s sporazumi o refinanciranju in reprogramiranju.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije na predlog Banke Slovenije predpiše pogoje predčasne poravnave obveznosti iz prejšnjega odstavka.

V. UKREPI ZA OMEJEVANJE SKLEPANJA POGODB O KREDITNIH POSLIH S TUJINO

22. člen

Če gibanja v plačilni bilanci kažejo na potrebo po ukrepanju, Banka Slovenije predlaga oziroma sprejme ukrepe, s katerimi se z uvedbo depozita v domači valuti, držanjem neizkoriščenega dela kredita v devizah in določanjem obsega zadolževanja, omeji najemanje kreditov v tujini oziroma odobravanje kreditov v tujino.

Če ukrepi iz prejšnjega odstavka ne dajo predvidenih učinkov in je ogrožena likvidnost države, lahko Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije sprejme tudi druge ukrepe iz svoje pristojnosti, ki smejo trajati največ 6 mesecev.

VI. KAZENSKÉ DOLOČBE

1. Gospodarski prestopki

23. člen

Z denarno kaznijo od 5.000 do 450.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok pravna oseba, ki:

1. črpa kredite mednarodnih organizacij v nasprotju s pogoji, določenimi v 4. členu,
2. daje kredite koristnikom v tujini v nasprotju s pogoji, ki jih določi Banka Slovenije v skladu z drugim odstavkom 6. člena,
3. nepooblaščenoma sklepa pogodbe in opravlja predhodna dejanja v nasprotju s 7. členom,
4. sklepa kreditne in poroštevne posle s tujino v nasprotju s postopki in pogoji, predpisanimi v 9. do 17. členu,
5. ne registrira sklenjenega kreditnega ali poroštevnega posla v skladu s 18. členom,
6. sklene posel predčasne poravnave obveznosti do tujine v nasprotju z 21. členom,
7. pri sklepanju kreditnih in poroštevni poslov s tujino ne upošteva ukrepov Banke Slovenije in Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije iz 22. člena.

Z denarno kaznijo od 500 do 25.000 dinarjev se kaznuje za gospodarske prestopke iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba oziroma odgovorni pooblaščenec pravne osebe.

24. člen

Pravna posledica obsodbe odgovorne osebe v podjetju, pooblaščenici banki ali drugi pravni osebi za gospodarski prestopok iz 23. člena tega zakona na denarno kazen večjo od 5.000 dinarjev, je prepoved opravljanja del in nalog kreditnih poslov s tujino, ki jo lahko izreče sodišče skupaj s kaznijo.

Pravna posledica obsodbe iz prejšnjega odstavka traja tri leta od dneva, ko je postala sodba pravomočna.

2. Prekrški

25. člen

Z denarno kaznijo od 250 do 100.000 dinarjev se kaznuje za prekršek zasebnik, ki stori dejanja iz prvega odstavka 23. člena tega zakona.

26. člen

Z denarno kaznijo od 250 do 100.000 dinarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali zasebnik, ki:

1. ne vodi evidence o sklenjenih kreditnih in poroštevni poslih, o uporabi in odplačevanju, oziroma izvrševanju teh poslov v skladu z 19. členom,
2. ne dostavlja podatkov o kreditnih in poroštevni poslih s tujino Banki Slovenije v skladu z 19. členom.

Z denarno kaznijo od 50 do 10.000 dinarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe.

27. člen

Postopek za prekrške predvidene s tem zakonom, vodi in odločbo o prekršku na prvi stopnji izda Republiški devizni inšpektorat.

O pritožbi zoper odločbo o prekršku, ki je bila izdana na prvi stopnji, odloča Republiški senat za prekrške.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

28. člen

Obveznosti po kreditih, ki se refinancirajo ali reprogramirajo in obveznosti za katere je Socialistična federativna republika Jugoslavija izdala garancijo ali supergarancijo in za katere je dala soglasje Skupščina Republike Slovenije, se odplačujejo pod pogoji in na način, ki so bili dogovorjeni.

29. člen

Ne glede na določbo 16. člena tega zakona lahko v letu 1991 o zadolževanju Republike Slovenije sklepa Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije v skladu s pooblastilom Skupščine Republike Slovenije.

30. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 440-03/91-27/2

Ljubljana, dne 30. maja 1991.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

16.

Na podlagi 3. točke 379. člena ustave Republike Slovenije izdaja Predsedstvo Republike Slovenije

U K A Z

o razglasitvi zakona o deviznem poslovanju

Razglašaja se zakon o deviznem poslovanju, ki ga je sprejela Skupščina Republike Slovenije na sejah Družbenopolitičnega zbora, Zbora občin in Zbora združenega dela dne 5. junija 1991.

Št. 0100-9/91

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

Predsednik
Milan Kučan l. r.

ZAKON O DEVIZNEM POSLOVANJU

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Za sprejemanje plačil in plačevanje v tujih plačilnih sredstvih in v domači valuti pri poslovanju s tujino in drugem deviznem poslovanju (v nadaljevanju: devizno poslovanje) veljajo določbe tega zakona.

Tuja plačilna sredstva po tem zakonu so devize, tuja gotovina, čeki, kreditna pisma in drugi denarni instrumenti, ki se glasijo na tujo valuto in so vnovčljivi v tuji valuti.

Devize po tem zakonu so denarne terjatve pri tujih bankah iz kateregakoli naslova.

Tuja gotovina je denarna terjatev do centralne banke, ki jo je izdala.

Čeki, kreditna pisma in drugi denarni instrumenti, ki se glasijo na tujo valuto in so vnovčljivi v tuji valuti, so denarne terjatve do izdajateljev.

2. člen

Tuja plačilna sredstva se uporabljajo za plačevanje v tujini v skladu z določbami tega zakona.

Pooblašene banke lahko tuja plačilna sredstva kupujejo in prodajajo na deviznem trgu tudi za izravnavanje svoje devizne pozicije v skladu z določbami zakona, ki ureja poslovanje bank.

3. člen

Pooblašena banka po tem zakonu je banka, ki je za opravljanje poslov s tujino dobila dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja poslovanje bank.

4. člen

Pooblašene banke so odgovorne za lastno likvidnost pri plačevanju v tujini.

5. člen

Dovoljena je uporaba deviz in drugih mednarodnih meril vrednosti kot vrednostne osnove v pogobah med domačimi osebami.

Plačila po pogodbah med domačimi osebami se na ozemlju Republike Slovenije izvršujejo izključno v domači valuti po tečaju, ki velja na dan plačila, če se pogodbeni stranki glede tečaja nista dogovorili drugače.

6. člen

Domače osebe po tem zakonu so pravne osebe s sedežem v Sloveniji, fizične osebe s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki opravljajo dejavnost z osebnim delom (v nadaljnjem besedilu: zasebnik) in fizične osebe s stalnim prebivališčem v Sloveniji.

Domače osebe so tudi tuje pravne in fizične osebe, ki na ozemlju Republike Slovenije s stalno dejavnostjo pridobivajo dohodek.

Tuje osebe so po tem zakonu pravne osebe s sedežem v tujini in fizične osebe s stalnim prebivališčem v tujini.

7. člen

Domače osebe so dolžne pošiljati Banki Slovenije vse podatke vezane na uresničevanje določil tega zakona in se pri tem ravnati po navodilih, ki jih v zvezi z zajemanjem, obdelavo in prenosom podatkov predpisuje Banka Slovenije.

8. člen

Banka Slovenije pripravi projekcijo plačilne in devizne bilance države kot analitsko podlago za svoje delovanje in spremlja njeno uresničevanje.

Banka Slovenije obvešča Izvršni svet in Skupščino Republike Slovenije o uresničevanju plačilne bilance, devizne bilance ter bilance stanja obveznosti in terjatev Slovenije, kar vključuje tudi analizo trendov gibanja.

II. DEVIZNI TRG IN TEČAJ DOMAČE VALUTE

9. člen

Devizni trg po tem zakonu sestavljajo vsi posli nakupa in prodaje tujih plačilnih sredstev, ki se opravljajo med pooblaščenimi bankami in domačimi osebami, med pooblaščenimi bankami neposredno in med pooblaščenimi bankami in Banko Slovenije.

Za trgovanje s tujimi plačilnimi sredstvi, lahko pooblašene banke ustanovijo devizno borzo v skladu z zakonom, ki ureja trg denarja in trg kapitala, kot samostojno pravno osebo ali kot poseben del borze denarja in kapitala. Poslovanje na devizni borzi se opravlja v skladu z njenimi ustanovnimi akti in poslovníkom borze.

10. člen

Banka Slovenije kupuje in prodaja tuja plačilna sredstva od pooblaščenih bank pod enakimi pogoji.

11. člen

Tečaji tujih valut se oblikujejo prosto na deviznem trgu.

12. člen

Banka Slovenije z nakupi in prodajami na deviznem trgu in z ukrepi denarne politike v skladu z zakonom o Banki Slovenije skrbi za stabilnost domače valute. Za izvajanje te funkcije si Banka Slovenije lahko določi zgornjo in spodnjo intervencijsko točko v okviru politike vodenja tečaja domače valute. O svoji intervencijski politiki Banka Slovenije obvešča Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije.

13. člen

Menjalniške posle lahko opravljajo pooblašene banke oziroma druge domače osebe, ki so registrirane za opravljanje teh poslov, če so sklenile s pooblašeno banko pogodbo o opravljanju menjalniških poslov (pogodbeni menjalci).

Predmet menjalniških poslov so tuja gotovina, kreditna pisma, potovalni in bančni čeki ter druge vrednotnice, ki se glasijo na tujo valuto.

Tečaj in pogoji odkupa tujih plačilnih sredstev iz prejšnjega odstavka se določajo s pogodbo iz prvega odstavka tega člena.

Banka Slovenije predpiše način opravljanja menjalniških poslov.

14. člen

Pooblašene banke so dolžne pošiljati devizni borzi poročila o nakupih in prodajah tujih plačilnih sredstev,

ki se opravijo izven borze na način, ki ga predpiše devizna borza.

Iz podatkov o transakcijah na devizni borzi in podatkov iz prejšnjega odstavka devizna borza, na način, ki ga določi Banka Slovenije, izračuna tečaje, dosežene v deviznem poslovanju v državi in jih javno objavi.

O vseh transakcijah in podatkih iz prvega in drugega odstavka tega člena devizna borza obvešča Banko Slovenije na način in v rokih, ki ga predpiše Banka Slovenije.

Srednji tečaji na podlagi drugega odstavka tega člena se uporabljajo pri izkazovanju rezultatov iz poslovanja s tujino po predpisih o računovodstvu.

15. člen

Tuja plačilna sredstva se kupujejo in prodajajo promptno in terminsko.

S terminskim nakupom in prodajo deviz so mišljeni nakupi in prodaje deviz z rokom izvršitve od 3 dni do enega leta, ki se izvršujejo v pogodbenem roku.

Za terminski nakup in prodajo deviz veljajo tečaji, za katere se dogovorita pogodbenici.

Če nastanejo pri terminskih deviznih poslih velike razlike med terminskim tečajem z rokom izvršitve do 30 dni in promptnim tečajem, lahko Banka Slovenije začasno prepove sklepanje terminskih poslov, vendar največ za 30 dni.

16. člen

Carina in druge davščine se obračunavajo z uporabo srednjih tečajev tujih valut na podlagi drugega odstavka 14. člena tega zakona, ki veljajo predzadnjega delovnega dne v tednu pred tednom, v katerem se ugotavlja znesek carine in drugih davščin.

Plačilnobilančni podatki se izkazujejo po srednjih tečajih na podlagi drugega odstavka 14. člena tega zakona.

Koriščenje dodeljene pravice do uvoza blaga in storitev, ki je reguliran, se izkazuje po istem tečaju in isti vrednostni enoti, po kateri so določene pravice do tega uvoza.

III. PLAČILNI PROMET S TUJINO

17. člen

Plačilni promet s tujino se opravlja v tujem plačilnem sredstvu ali v domači valuti.

Plačilni promet z državami, s katerimi je sklenjena posebna meddržavna pogodba, se opravlja na način in pod pogoji predvidenimi s to pogodbo.

Banka Slovenije predpiše, kako se opravlja plačilni promet s tujino in izda navodilo.

18. člen

Plačila iz tujine in v tujino se izvršujejo v pogodbenih rokih. Kolikor je pogodbeni rok daljši od 12 mesecev oziroma se plačilo iz tujine in v tujino ne izvrši v roku 12 mesecev, mora domača pogodbenična stranka posel registrirati v skladu z zakonom, ki ureja kreditne posle s tujino.

19. člen

Izvrševanje plačil v tujino na podlagi tekočih transakcij, kreditnih obveznosti do tujine, obveznosti, ki izvirajo iz kapitalskih naložb tujcev v Sloveniji in prenos dobička po investicijskih delih, je prosto po poravnavi vseh obveznosti v državi.

Tekoče transakcije iz prejšnjega odstavka obsegajo uvoz blaga, storitev in enostranske transfere v tujino, ki nimajo značaja kapitalskih transferov.

20. člen

Transfer sredstev tuji osebi v tujino se opravi prosto tudi:

1. iz naslova izvršenega nadomestila kot odškodnine v primeru razlastitve, nacionalizacije ali drugih ukrepov, ki so po svojem učinku enaki razlastitvi ali nacionalizaciji;

2. iz naslova osebnega dohodka in drugih prejemkov, izplačanih tuji osebi, zaposleni v podjetju, zavarovalni organizaciji, banki in drugi finančni organizaciji v državi;

3. iz naslova zavarovalnine;

4. iz naslova dedovanja, vendar le, če je zagotovljena reciprociteta.

21. člen

Izvršni svet določi pogoje, pod katerimi sme Banka Slovenije dovoliti drugačen način plačevanja s tujino, kot je predvideno s pogodbo iz 17. člena tega zakona, če navedena pogodba takega načina plačevanja ne izključuje.

Banka Slovenije sme domačim osebam dovoliti, da pod pogoji, ki jih sama določi, plačujejo ali sprejemajo plačila v tuji gotovini.

Banka Slovenije sme domačim osebam dovoliti, da pod pogoji, ki jih določi Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije, za del izvoza blaga in storitev sprejmejo plačilo v valuti, ki se po predpisu zadevne države ne sme transferirati.

22. člen

Plačilni promet s tujino opravljajo pooblašene banke in Poštna hranilnica.

23. člen

Za Republiko Slovenijo opravlja plačilni promet s tujino in druge devizne posle po tem zakonu Banka Slovenije.

24. člen

Protivrednost prejetega plačila v devizah iz tujine se upravičencu plačila izplača po nakupnem tečaju na podlagi drugega odstavka 14. člena tega zakona, ki je veljal na dan izplačila, v dveh delovnih dneh po dnevu pritoka ali po dnevu prejema pravilnega naloga za plačilo.

25. člen

Za dan pritoka deviz po 24. členu tega zakona se šteje:

– dan, ko so bile devize vplačane v dobro računa pooblašene banke,

– dan, ko je bilo ocarinjeno blago, ki se uvaža pri zunanjetrgovinskih poslih, pri katerih se izvoz plača z uvozom blaga.

26. člen

Pooblašena banka knjiži v dobro deviznega računa domačih pravnih oseb in zasebnikov prejeta plačila v tujih valutah in druga vnovčena tuja plačilna sredstva iz naslova:

1. opravljanja investicijskih del v tujini,

2. poslov posredovanja v zunanjetrgovinskem prometu,

3. agencijskih, špedicijskih in turistično-agencijskih poslov ter poslov z denarnimi karticami tujih emitentov;

4. kotizacij in drugih podobnih plačil za organizacijo mednarodnih strokovnih, športnih in drugih javnih prireditelj ter iz naslova nakazil domačim pravnim osebam, ki se ne ukvarjajo s pridobitno dejavnostjo (društvom, skladom, humanitarnim in invalidskim organizacijam ipd.);

5. črpanja deviznih sredstev iz kreditov mednarodnih finančnih organizacij, s katerimi se izpolnjujejo obveznosti

domačih uporabnikov kreditov do tujih izvajalcev, ki so dobili posel na mednarodni licitaciji v zvezi s temi krediti;

6. opravljanja dejavnosti podjetja ali dela podjetja v prosti coni;

7. prodaje tujega blaga iz konsignacijskih skladišč;

8. vloge v devizah tuje osebe v domače podjetje.

Banka Slovenije določi pogoje in merila, pod katerimi se smejo imeti devize na deviznih računih.

Domača oseba ima devize, ustvarjene na podlagah iz prvega odstavka tega člena, na deviznem računu do dokončanja posla oziroma izpolnitve s pogodbo prevzete obveznosti do tuje osebe ali dokler ne porabi deviz za namene, za katere jih je prejela.

Deviz, ustvarjenih s provizijo na podlagah iz 2., 3. in 7. točke prvega odstavka tega člena, ni dovoljeno imeti na deviznem računu.

Podjetja, ki tujim osebam opravljajo storitve iger na srečo v igralnicah zaprtega tipa, smejo imeti del učinkovitih tujih plačilnih sredstev, pridobljenih na tej podlagi, do zneska, ki jim ga dovoli organ, ki izda dovoljenje za opravljanje teh storitev.

Del deviz, ki ostane podjetju po dokončanju odobrenega posla oziroma po izpolnitvi obveznosti do tuje osebe, mora podjetje prodati pooblaščenim banki v dveh delavnih dneh po dokončanju posla oziroma izpolnitvi pogodbe.

27. člen

Pooblaščen banki opravlja plačila do tujine v dogovorjenem roku na podlagi naloga domače osebe, ki banki vplača protivrednost deviz v domači valuti po prodajnem tečaju na podlagi drugega odstavka 14. člena tega zakona, ki velja na dan sprejema pravnega naloga domače osebe.

28. člen

Uvoz blaga in storitev se sme izjemoma plačati vnaprej oziroma pred uvozom blaga in realizacijo storitev.

O izvršitvi plačila vnaprej, ki presega 250.000 din se najkasneje v dveh delovnih dneh obvesti Banko Slovenije.

29. člen

Kadar poslovanje s tujino to zahteva, sme Banka Slovenije dovoliti domači pravni osebi in zasebniku, da ima za to poslovanje devize na računih v tujini pod pogoji, ki jih določi Banka Slovenije.

30. člen

Podjetja, ki opravljajo storitve v mednarodnem blagovnem in potniškem prometu, ter skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja oziroma pozavarovalne skupnosti se smejo dogovoriti o plačevanju in sprejemanju plačil za storitve prek kontokorentnega računa, ki se vzpostavi s tujo osebo, in imeti devize na računih v tujini.

Če preneha veljati pogodba iz prejšnjega odstavka, se mora terjatveni saldo na kontokorentnem računu poravnati v 30 dneh po prenehanju pogodbe.

Podjetja, ki opravljajo prevozne storitve v železniškem in zračnem prometu, ter podjetja, ki opravljajo poštne, telegrafске in telefonske storitve na podlagi mednarodnih pogodb, plačujejo storitve in sprejemajo plačila zanje prek kontokorentnega računa v skladu s temi pogodbami.

31. člen

Podjetje, ki izvažata ali uvažata blago in storitve po pogodbi o dolgoročni proizvodni kooperaciji, se lahko s pogodbo s tujo osebo dogovori o plačevanju in sprejemanju plačil preko kontokorentnega računa s pravico do pobota dolgov in terjatev.

Če Banka Slovenije ugotovi, da v tekočem letu terjatveni saldo podjetja zaradi izvrševanja pogodbe povprečno presega 50 % s pogodbo določenih vrednosti, izda podjetju nalog, da izravna saldo v višini teh terjatev. Če podjetje v predpisanem roku tega ne stori, mora presežek izvoženega blaga ali opravljenih storitev realizirati kot reden izvoz v skladu z določbami tega zakona.

32. člen

Domače osebe iz 29., 30. in 31. člena tega zakona morajo Banki Slovenije pošiljati poročila o prometu in stanju sredstev na računih v tujini ter druge podatke na način in v rokih, ki jih določi Banka Slovenije.

33. člen

Zavarovalne skupnosti in pozavarovalne skupnosti zaračunavajo zavarovalne premije oziroma pozavarovalne premije domačim osebam v domači valuti, tujim osebam pa v devizah ali domači valuti.

Zavarovalne organizacije izplačujejo po pooblaščenim banki domačim osebam odškodnino v domači valuti, v devizah pa tujim osebam in slovenskim državljanom na začasnem delu v tujini, ki so zavarovani pri tujih zavarovalnicah, in sicer za škodo, nastalo na motornem vozilu.

Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena plačujejo enote podjetij, ki izvajajo investicijska dela v tujini, zavarovalne in pozavarovalne premije in prejemajo odškodnino v devizah. Zavarovalne skupnosti in pozavarovalne skupnosti plačujejo zavarovalne premije in pozavarovalne premije ter odškodnine tujim osebam prosto.

Zavarovalna skupnost oziroma pozavarovalna skupnost sme, če je to njena obveznost po pogodbi, sklenjeni med domačo in tujo osebo, izdati domači osebi zavarovalno polico oziroma pozavarovalno polico, v kateri se zavarovana vsota glasi na devize in po kateri so vse pravice prenosljive na tujo osebo, pri čemer domača oseba plača zavarovalno premijo oziroma pozavarovalno premijo v domači valuti.

Podjetja in druge domače osebe, katerim je plačana odškodnina v domači valuti iz naslova obveznosti iz pogodbe o zavarovanju, sozavarovanju in pozavarovanju premoženja in drugih premoženjskih interesov, smejo prosto opravljati plačila v tujini do višine odškodnine za premoženje.

Pri nakupu na kredit v tujini se smejo devizna sredstva za odškodnino iz naslova domačih zavarovanj in pozavarovanj neposredno izplačati tuji osebi v skladu s pogodbo o zavarovanju in pozavarovanju.

Obveznosti zavarovanja, sozavarovanja in pozavarovanja se obravnavajo kot konvencijske obveznosti.

34. člen

Razlike v vrednosti, nastale pri poslovanju s tujino zaradi prevoznih rizikov, bonifikacij, penalov, rabata, popravka vrednosti, predčasnega plačila ali plačila terjatev pred pogodbenim plačilnim rokom in podobno, se opravičujejo z dokumentacijo. O opravičevanju nastalih razlik odloča pristojni organ upravljanja domače osebe.

Razlika v vrednosti, nastala iz naslova neizvršenega plačila za izvoz, za katerega je bila domači osebi izplačana odškodnina v domači valuti iz naslova pogodbe o zavarovanju izvoznih poslov pred nekomercialnimi riziki, se opraviči z ustreznimi dokumenti zavarovalnice.

35. člen

Domače pravne osebe in zasebniki smejo na domačem in tujih finančnih trgih kupovati in prodajati terjatve iz naslova poslov s tujino.

Posle iz prejšnjega odstavka smejo domače pravne osebe in zasebniki opravljati v svojem imenu in za svoj račun, pooblaščenim bankam pa tudi v svojem imenu in za tuj račun.

36. člen

Domače pravne osebe in zasebniki smejo med seboj sklepati pogodbe o prevzemanju obveznosti do tujine iz tekočega poslovanja v svojem imenu in za svoj račun.

Domače in tuje osebe lahko pobotajo medsebojne dospele terjatve.

37. člen

Tuje osebe smejo tuja plačilna sredstva deponirati na vpogled, z odpovednim rokom ali vezano.

Depoziti iz prejšnjega odstavka se smejo glasiti samo na ime.

Banka Slovenije lahko določi pogoje, pod katerimi se smejo sredstva tujih oseb sprejemati v depozit.

Razpolaganje z deviznimi sredstvi iz prvega odstavka tega člena je prosto.

38. člen

Tuje osebe lahko odpirajo račune v domači valuti pri pooblašteni banki in poslujejo v domači valuti.

Računi iz prejšnjega odstavka se smejo glasiti samo na ime.

39. člen

Tuje fizične osebe smejo plačevati storitve in blago z denarnimi karticami in čeki tujih bank, blago, kupljeno v prostih carinskih prodajalnah, pa tudi z učinkovitim tujim denarjem.

40. člen

Obveznost poročanja za posle iz 34. do 39. člena tega zakona predpiše Banka Slovenije.

IV. DEVIZNO POSLOVANJE BANK

41. člen

Posle plačilnega prometa s tujino, kreditne posle s tujino, menjalniške in depozitne posle opravljajo pooblašene banke, ki izpolnjujejo pogoje iz 3. člena tega zakona.

42. člen

Banka Slovenije lahko predpiše najmanjši znesek deviz, ki ga morajo imeti pooblašene banke na računih v tujini.

43. člen

Pooblašena banka sme tujim osebam na njihovo zahtevo konvertirati devize na deviznem računu za plačevanje v tujino.

44. člen

Banka Slovenije lahko določi pogoje, pod katerimi smejo pooblašene banke deponirati sredstva na računih v tujini za nedoločen čas z odpovednim rokom ter jih vezati za določen čas.

45. člen

Banka Slovenije lahko predpiše kriterije bonitete tujih bank, pri katerih smejo imeti pooblašene banke devizne račune.

46. člen

Banka Slovenije lahko na tujih deviznih trgih kupuje in prodaja tuja plačilna sredstva.

Pooblašena banka sme na tujih deviznih trgih kupovati in prodajati devize pod pogoji, ki jih določi Banka Slovenije.

47. člen

Pogoje, pod katerimi pooblašene banke prodajajo tujo gotovino za osebne potrebe domačih fizičnih oseb, določi Banka Slovenije.

Tuje osebe lahko domačo valuto zamenjano pri pooblaščenih menjalcih ob izhodu iz države ponovno zamenjajo za tujo valuto na podlagi dokazila o zamenjavi.

48. člen

Repatriacijo tuje gotovine opravljajo pooblašene banke v svojem imenu in za svoj račun.

Banka Slovenije lahko na podlagi sporazuma s tujimi centralnimi bankami predpiše pogoje za repatriacijo tuje gotovine.

49. člen

Operativne devizne rezerve pooblaščenih bank so devizna imetja pooblaščenih bank pri tujih bankah ter druga tuja plačilna sredstva v posesti pooblaščenih bank.

50. člen

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so imetja Banke Slovenije v tujini.

Imetja Banke Slovenije v tujini so:

1. devizna imetja v tujini pri tujih bankah,
2. monetarno zlato,
3. rezervna tranša pri Mednarodnem denarnem skladu,
4. specialne pravice črpanja (SDR imetja) pri Mednarodnem denarnem skladu,
5. druga tuja plačilna sredstva (vrednostni papirji, čeki, kreditna pisma itd.) v posesti Banke Slovenije.

51. člen

Mednarodne denarne rezerve Republike Slovenije so seštevek operativnih deviznih rezerv pooblaščenih bank in mednarodnih denarnih rezerv Banke Slovenije.

52. člen

Devize domačih oseb, ki jih imajo na deviznih računih v tujini v skladu z 29. členom tega zakona, se ne štejejo za devizne rezerve. Njihova uporaba je omejena na financiranje aktivnosti v skladu z dovoljenjem iz 29. člena, ki ga izda Banka Slovenije.

V. RAZPOLAGANJE FIZIČNIH OSEB Z DEVIZAMI IN DRUGIMI TUJIMI DENARNIMI INSTRUMENTI

53. člen

Domače fizične osebe pridobivajo devize v skladu s tem zakonom, z njimi prosto razpolagajo ter jih v skladu s tem zakonom lahko prenašajo in vršijo plačila v tujino.

Domače fizične osebe imajo lahko svoje devize na deviznih računih in kot devizne hranilne vloge pri pooblaščenih bankah.

Devize na deviznih računih in devizne hranilne vloge domačih in tujih fizičnih oseb so lahko na vpogled ali vezane.

54. člen

Za devize, ki jih imajo fizične osebe na deviznih računih in kot devizne hranilne vloge, plačujejo pooblašene banke obresti v devizah ali, na njihovo zahtevo, v domači valuti.

55. člen

Pooblašene banke morajo zagotoviti tajnost podatkov o deviznih računih fizičnih oseb in o njihovih deviznih hranilnih vlogah.

Podatke o deviznih računih fizičnih oseb in o njihovih deviznih hranilnih vlogah je dovoljeno dajati na pisno zahtevo sodišča, če je zoper lastnika uveden sodni postopek.

VI. ODNAŠANJE IN PRINAŠANJE DOMAČE VALUTE, DOMAČIH IN TUJIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV TER DRUGIH TUJIH PLAČILNIH SREDSTEV

56. člen

Iznos in vnos domače valute ter vrednotnic, ki se glasijo na domačo valuto, je dovoljen v apoenih, zneskih in pod pogoji, ki jih določi Banka Slovenije.

Iznašanje tujih plačilnih sredstev v tujino se opravlja pod pogoji, ki jih predpiše Banka Slovenije.

57. člen

Prinašanje tujih plačilnih sredstev v državo je prosto.

Tuje fizične osebe smejo pri odhodu iz države odnesti s seboj tujo gotovino, s katero prosto razpolagajo v Republiki Sloveniji v skladu s tem zakonom.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije lahko izjemoma, upošteva načelo reciprocitete, predpiše, da morajo tuje fizične osebe pri vstopu v Republiko Slovenijo zamenjati določeno vsoto tuje gotovine.

58. člen

Denarne kartice domačih in tujih emitentov, s katerimi lahko nastajajo obveznosti nasproti tujini, je mogoče uporabljati v skladu s pogodbo med izdajateljem in uporabnikom kartice.

59. člen

Domače hranilne knjižice, ki se glasijo na domačo valuto, ne glasijo pa se na ime, se smejo odnašati ali pošiljati iz Republike Slovenije le z dovoljenjem Banke Slovenije.

60. člen

Domače vrednostne papirje, ki se glasijo na tujo ali domačo valuto, razen čekov in menic, kadar opravljajo plačilno funkcijo, je dovoljeno odnašati ali pošiljati iz Republike Slovenije le z dovoljenjem Banke Slovenije.

Tuje vrednostne papirje je dovoljeno odnašati ali pošiljati iz Republike Slovenije le z dovoljenjem Banke Slovenije.

61. člen

Pravice iz tujih vrednostnih papirjev in tujih hranilnih knjižic lahko domače osebe vnovčijo preko bank.

Devizna sredstva, pridobljena na način iz prvega odstavka tega člena, smejo domače fizične osebe položiti na devizne račune in devizne hranilne vloge ali prodati pooblaščenim bankam za protivrednost v domači valuti.

62. člen

Obveznosti iz domačih vrednostnih papirjev, ki se glasijo na tujo valuto, izplačuje izdajatelj vrednostnega papirja domačim in tujim osebam v skladu s pogoji, pod katerimi je bil vrednostni papir izdan.

VII. ZAČASNI UKREPI

63. člen

Če ukrepi iz 12. člena tega zakona ne dajo predvidenih učinkov in je ogrožena likvidnost države, lahko Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije sprejmečasne

ukrepe iz svoje pristojnosti, ki smejo trajati najdalj šest mesecev.

64. člen

Ne glede na ukrepe iz 63. člena tega zakona ni mogoče omejiti plačil v tujino na podlagi:

1. kreditnih, garantiranih in konvencijskih obveznosti do tujine;
2. kapitalskih naložb tujcev pri nas;
3. dobička po investicijskih delih;
4. izvrševanja nadomestila, kot odškodnine v primeru razlastitve, nacionalizacije ali drugih ukrepov, ki so svojem učinku enaki razlastitvi ali nacionalizaciji;
5. osebnega dohodka in drugih prejemkov, izplačanih tuji osebi, zaposleni v podjetju, zavarovalni organizaciji, banki in drugi finančni organizaciji;
6. razpolaganja s sredstvi iz 26. in 37. člena tega zakona.

VIII. DEVIZNA KONTROLA

65. člen

Devizno poslovanje domačih oseb in pooblaščenih bank je pod devizno kontrolo.

66. člen

Devizna kontrola obsega kontrolo deviznega in zunanjetrgovinskega poslovanja, kreditnih odnosov s tujino in opravljanja gospodarskih dejavnosti v tujini.

67. člen

S tem zakonom se ustanovi Republiški devizni inšpektorat, kot republiški upravni organ v sestavi Republiškega sekretariata za finance.

Republiški devizni inšpektorat vodi glavni republiški devizni inšpektor.

68. člen

Devizno kontrolo opravljata Republiški devizni inšpektorat in Banka Slovenije.

Določeno delo in naloge devizne kontrole opravljajo v mejah svoje pristojnosti tudi carinski organi.

Za medsebojno sodelovanje organov, pooblaščenih za devizno kontrolo, so odgovorne osebe, ki vodijo dela teh organov in organizacij.

69. člen

Banka Slovenije kontrolira devizno poslovanje pooblaščenih bank in pogodbenih menjalcev, razen poslov, ki jih po tem zakonu opravljajo drugi organi.

70. člen

Za zagotovitev devizne kontrole, ki jo opravlja Banka Slovenije, je odgovoren guverner.

71. člen

Če Banka Slovenije pri opravljanju devizne kontrole ugotovi nezakonitost ali nepravilnost pri delu pooblaščenega banke ali pooblaščenega menjalca, izda odločbo, na podlagi katere bodo zoper te osebe izvedeni ukrepi, predpisani v zakonu o Banki Slovenije.

Odločba iz prejšnjega odstavka je dokončna v upravnem postopku.

72. člen

Republiški devizni inšpektorat kontrolira devizno in zunanjetrgovinsko poslovanje ter kreditne odnose s tujino in vse oblike opravljanja gospodarskih dejavnosti v tujini podjetij, družbenopolitičnih skupnosti in njihovih organov

in organizacij, družbenopolitičnih skladov in drugih pravnih in fizičnih oseb, razen pooblaščenih bank.

Pooblaščenane banke morajo omogočiti Republiškem deviznemu inšpektoratu vpogled v dokumentacijo zaradi kontrole iz prvega odstavka tega člena.

73. člen

Če inšpektor pri devizni kontroli ugotovi nezakonitost ali nepravilnost pri opravljanju deviznih ali zunanjetrgovinskih poslov oziroma kreditnih poslov s tujino ali če ugotovi, da ukrepi, ki jih je odredil pristojni organ, niso bili izvršeni, izda odločbo, s katero odredi, da se odpravijo ugotovljene nezakonitosti ali nepravilnosti oziroma odrejeni ukrepi izvršijo, določi rok, v katerem je treba to storiti, in sprejme tudi druge ukrepe, ki jih določa zakon.

Če inšpektor tega ne stori, mora na podlagi njegovih ugotovitev to storiti glavni republiški devizni inšpektor.

Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena je dopustna pritožba republiškem upravnemu organu, pristojnemu za finance.

Republiški upravni organ, pristojen za finance, lahko na zahtevo stranke odloži izvršitev odločbe iz prvega odstavka tega člena. Zoper odločbo, s katero se zavrne odložitev izvršitve odločbe iz prvega odstavka tega člena, ni pritožbe.

74. člen

Če je podan sum, da ima ugotovljeno dejanje znake kaznivega dejanja ali gospodarskega prestopka, mora inšpektor vložiti ovadbo oziroma naznanilo organu, pristojnemu za začetek oziroma vodenje postopka, če je storjen prekršek, pa izdati odločbo o prekršku oziroma začeti postopek o prekršku.

75. člen

Če je s predpisi predviden varstveni ukrep oziroma varnostni ukrep odvzema predmetov v zvezi s storjenim kaznivim dejanjem ali gospodarskim prestopkom ali prekrškom, lahko devizni inšpektor pri opravljanju devizne kontrole začasno zaseže predmete, s katerimi je bilo storjeno kaznivo dejanje ali gospodarski prestopok ali prekršek ali ki so bili namenjeni za storitev ali so nastali s storitvijo kaznivega dejanja, gospodarskega prestopka oziroma prekrška. Za zasežene predmete izda devizni inšpektor potrdilo.

O zasegu predmetov mora devizni inšpektor takoj obvestiti organ, pristojen za postopek.

76. člen

Odločbo iz prvega odstavka 73. člena tega zakona pošlje Republiški devizni inšpektorat pooblaščenim banki, da jo izvrši.

Pooblaščenana banka mora nemudoma izvršiti odločbo iz prvega odstavka tega člena in o njeni izvršitvi obvestiti Republiški devizni inšpektorat.

Vse izvršljive odločbe iz prvega odstavka 73. člena tega zakona, ki vplivajo na spremembo stanja sredstev in njihovih virov pri subjektih v postopku, pošlje Republiški devizni inšpektorat organizaciji, pooblaščenim za plačilni promet.

77. člen

Carinski organi kontrolirajo vrsto in količino deviz, domače valute, vrednostnih papirjev in zlata, ki jih iz države odnašajo oziroma v državo prinašajo domači in tuji potniki.

Carinski organi kontrolirajo pogoje za izvoz oziroma uvoz blaga in storitev.

78. člen

Domača gotovina, ki presega zneske in apoene, ki jih je dovoljeno odnašati iz Republike Slovenije oziroma prinašati v Republiko Slovenijo, se proti potrdilu začasno zaseže.

Prijavljena domača valuta, ki presega zneske in apoene, ki jih je dovoljeno odnašati iz Republike Slovenije, se potniku vrnejo ob vrnitvi v državo na kateremkoli mejnem prehodu. Prijavljeno domačo valuto vrne carinarnica na način, ki ga predpiše direktor Republiške carinske uprave.

Prijavljena domača valuta, ki presega zneske in apoene, ki jih je dovoljeno prinašati v Republiko Slovenijo, se vrne potniku ob odhodu iz Republike Slovenije, če niso predmet deviznega prekrška in če potnik v treh letih od dneva, ko so mu bili vzeti, vloži zahtevo za njihovo vrnitev.

Zahteva iz prejšnjega odstavka se vloži pri Republiškem deviznem inšpektoratu.

Neprijavljena domača valuta, ki presega zneske in apoene, katerih odnašanje iz Republike Slovenije oziroma prinašanje v Republiko Slovenijo je dovoljeno, ter prijavljena domača valuta, ki presega zneske in apoene, katerih prinašanje v Republiko Slovenijo je dovoljeno, se nakažejo na poseben račun Republiškega deviznega inšpektorata pri organizaciji, pooblaščenim za plačilni promet, dokler se postopek za prekršek ne konča.

Odločba o celotnem ali delnem odvzemu ali vrnitvi začasno zasežene domače valute se izda v postopku za devizne prekrške. Ta odločba se izda tudi, če postopka zaradi prekrška ni mogoče voditi, ker ni pogojev za odgovornost za prekršek ali ker storilec prekrška ni dosegljiv organom, pristojnim za postopek.

79. člen

Tujo gotovino, ki jo v nasprotju s predpisom iz 56. člena tega zakona, domači potnik poskusi odnesti iz Republike Slovenije, ne da bi jo prijavil mejni carinarnici, se proti potrdilu začasno zaseže in deponira pri banki iz 23. člena.

Odločba o celotnem ali delnem odvzemu ali vrnitvi tuje gotovine, začasno zasežene po prejšnjem odstavku, se izda v postopku o deviznem prekršku. Ta odločba se izda tudi, če postopka zaradi prekrška ni mogoče voditi, ker ni pogojev za odgovornost za prekršek ali ker storilec prekrška ni dosegljiv organom, pristojnim za postopek.

Tuja gotovina, odvzeta na podlagi pravnomočne odločbe, se proda Banki Slovenije, protivrednost v domači valuti pa se vplača v korist proračuna Republike Slovenije.

Tuja gotovina, prijavljena po drugem odstavku tega člena, se vrne potniku, če ni predmet deviznega prekrška.

80. člen

Odločbe po prvem odstavku 71. člena in prvem odstavku 73. člena tega zakona ni mogoče izdati, če so pretekla tri leta od dneva, ko je nezakonitost ali nepravilnost nastala, oziroma od dneva, ko je bilo ugotovljeno, da ukrepi, ki jih je odredil pristojni organ, niso bili izvršeni. Zastaranje pretrga vsako dejanje pristojnega organa, ki meri na vodenje postopka. Po vsakem pretrganju zastaranja začne zastaranje teči znova, vendar pa odločbe v nobenem primeru ni mogoče izdati, ko poteče šest let od dneva, ko je ugotovljena nezakonitost ali nepravilnost nastala ali ko je bilo ugotovljeno, da odrejeni ukrepi niso bili izvršeni.

Odločb, izdanih po prvem odstavku 71. člena in prvem odstavku 73. člena tega zakona ni mogoče izvršiti; če so potekla tri leta od dneva, ko je odločba postala

pravnomočna. Zastaranje pretrga vsako dejanje pristojnega organa, ki meri na izvršitev odločbe. Po vsakem pretrganju zastaranja začne zastaranje teči znova, vendar nastopi v vsakem primeru, ko poteče šest let od dneva, ko je odločba postala pravnomočna.

81. člen

Domače osebe, ki so pod devizno kontrolo, morajo organom, pooblaščenim za devizno kontrolo, omogočiti vpogled v poslovanje in jim na njihovo zahtevo dati na razpolago ali poslati potrebno dokumentacijo ter dati na voljo zahtevane podatke. Pravne osebe morajo zagotoviti tudi pogoje za opravljanje devizne kontrole.

Obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena veljajo tudi za domače osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost v tujini.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

1. Gospodarski prestopki

82. člen

Pravna oseba, se kaznuje za gospodarski prestopok z denarno kaznijo od 5.000 do 450.000 dinarjev, če:

1. v poslih, sklenjenih med domačimi pravnimi osobami izvrši ali sprejme plačilo v nasprotju s tem zakonom (5. člen);

2. kupuje in prodaja devize in devizne terjatve, ter odstopa obveznosti do tujine v nasprotju s tem zakonom (9. in 13. člen);

3. opravlja plačilni promet s tujino v nasprotju s tem zakonom (17. člen);

4. opravlja plačilni promet s tujino brez dovoljenja Banke Slovenije, drugače kot je določeno z mednarodno pogodbo iz 17. člena (21. člen);

5. izplačuje devizne prilive v nasprotju s tem zakonom (24. člen);

6. ne zagotavlja kritij za plačila v tujino (27. in 94. člen);

7. kot zavarovalnica posluje v nasprotju s tem zakonom (33. člen);

8. sprejme sredstva tujih oseb v depozit v nasprotju s tem zakonom in pogoji, predpisanimi na podlagi tega zakona (37. člen);

9. sprejme plačilo tuje fizične osebe v nasprotju s tem zakonom (39. člen);

10. deponira sredstva v tujini v nasprotju s pogoji, predpisanimi na podlagi tega zakona (44. člen);

11. ne spoštuje pogojev odpiranja računov pri tujih bankah, predpisanih na podlagi tega zakona (45. člen);

12. kupuje in prodaja devize na tujih trgih v nasprotju s pogoji, določenimi na podlagi tega zakona (46. člen);

13. prodaja tujo gotovino v nasprotju s pogoji, določenimi na podlagi tega zakona (47. člen);

14. repatriira tujo gotovino v nasprotju s pogoji, določenimi na podlagi tega zakona (48. člen).

Z denarno kaznijo od 500 do 25.000 dinarjev se kaznuje za prestopok iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe.

83. člen

Za gospodarske prestopke iz 82. člena tega zakona se sme pravni osebi poleg denarne kazni izreči tudi varstveni ukrep prepovedi ukvarjanja z dejavnostmi zunanjetrgovinskega prometa od enega do treh let.

Za gospodarske prestopke iz 82. člena in za prekrške iz 85. člena tega zakona se lahko poleg denarne kazni izreče tudi varstveni ukrep odvzema predmetov, ki so bili

uporabljeni ali so bili namenjeni za storitev gospodarskega prestopka ali prekrška ali so nastali s storitvijo gospodarskega prestopka ali prekrška.

2. Prekrški

84. člen

Pravna oseba se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 500 do 100.000 dinarjev, če:

1. Banki Slovenije ne sporoča ali ne sporoča pravočasno podatkov o deviznem poslovanju (7., 14., 28., 32. in 40. člen);

2. na svojih računih v tujini ne zagotovi predpisanih najmanjših zneskov (42. člen);

3. kontrolnim organom ne omogoči vpogleda v devizno poslovanje (81. člen).

Z denarno kaznijo od 500 do 10.000 dinarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe.

85. člen

Zasebnik, ki stori dejanje iz 82. člena tega zakona se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 500 do 100.000 dinarjev.

86. člen

Fizična oseba se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 500 do 10.000 dinarjev, če:

1. se nepooblaščenno ukvarja z menjalniškimi posli kot pridobitno dejavnostjo (13. člen);

2. poskusi prinesiti ali odnesti oziroma prinese ali odnese domačo valuto ter vrednotnice, ki se glasijo na domačo valuto ter tuja plačilna sredstva v nasprotju s pogoji, ki jih določi Banka Slovenije (56. člen);

3. poskusi odnesti ali poslati oziroma odnese ali pošlje domačo hranilno knjižico, ki se glasi na domačo valuto, ne glasi pa se na ime, iz države v nasprotju z dovoljenjem ali brez dovoljenja Banke Slovenije (59. člen);

4. poskusi odnesti ali poslati oziroma odnese ali pošlje domače in tuje vrednostne papirje iz Republike Slovenije v nasprotju ali brez dovoljenja Banke Slovenije (60. člen).

87. člen

Za prekrške iz 86. člena tega zakona se lahko poleg denarne kazni izreče tudi varstveni ukrep odvzema predmetov, ki so bili uporabljeni ali so bili namenjeni za storitev prekrška ali so nastali s storitvijo prekrška.

Predmeti iz prejšnjega odstavka se lahko odvzamejo tudi, če niso last storilca prekrška.

Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko delno odvzamejo predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za storitev prekrška ali so nastali s storitvijo prekrška, če kažejo nagibi na druge okoliščine, v katerih je bil storjen prekršek, da ni upravičeno vzeti predmeta v celoti.

Za prekrške iz 86. člena tega zakona se lahko poleg denarne kazni izreče tudi varstveni ukrep odvzema prevoznega ali prenosnega sredstva, če so bili na njegova tajna oziroma skrivna mesta skriti predmeti prekrška in če je vrednost predmeta prekrška večja od tretjine carinske osnove prevoznega ali prenosnega sredstva.

Prevozno ali prenosno sredstvo, s katerim se opravljajo prevozne storitve v javnem prometu se lahko odvzame po četrtem odstavku tega člena, čeprav ni lastnina storilca prekrška, če je njegov lastnik vedel ali bi lahko vedel, da je bilo uporabljeno za storitev prekrška iz 86. člena tega zakona.

88. člen

Varstveni ukrep iz 87. člena tega zakona se lahko izreče tudi, če kazen za prekršek ni izrečena, če postopek zaradi prekrška ni mogoč, ker ne obstajajo pogoji za odgovornost za prekršek ali ker storilec prekrška ni dosegljiv organom, pristojnim za postopek.

89. člen

Postopek za prekrške, ki jih določa ta zakon, vodi in odločbo o prekršku na prvi stopnji izda Republiški devizni inšpektorat.

O pritožbi zoper odločbo o prekršku, ki je bila izdana na prvi stopnji, odloča Republiški senat za prekrške.

90. člen

Postopek za prekrške iz tega zakona ni več dopusten, ko potečeta dve leti od dneva, ko je bil prekršek storjen. Zastaranje pretrga vsako dejanje, ki ga stori pristojni organ za pregon storilca prekrška. Z vsakim pretrganjem začne zastaranje teči znova, vendar nastopi v vsakem primeru, ne glede na pretrganja, ko potečejo štiri leta od dneva, ko je bil prekršek storjen.

91. člen

Republiški devizni inšpektorat, ki izda odločbo o prekršku na prvi stopnji, lahko odloči, da se plača denarna kazen, izrečena za prekršek iz tega zakona, v obrokih, vendar rok za izplačilo vsega zneska ne sme biti daljši od enega leta.

3. Pravne posledice obsodbe**92. člen**

Pri domačih pravnih osebah, ki se ukvarjajo z deviznimi in kreditnimi posli s tujino kot dovoljeno registrirano gospodarsko dejavnostjo, ali v zvezi z njo, ne sme opravljati teh poslov nekdo, ki je bil zaradi kaznivega dejanja zoper javno in zasebno premoženje, zoper narodno gospodarstvo, zoper uradno dolžnost, ali zoper varnost pravnega prometa, pravnomočno obsojen na kazen zopora ali pa je bil zaradi gospodarskega prestopka po tem zakonu pravnomočno obsojen na denarno kazen višjo od 5.000 dinarjev.

Pravna posledica obsodbe iz prejšnjega odstavka velja tri leta od dneva, ko je postala sodba pravnomočna.

93. člen

Devize, ki so bile odvzete kot predmet kaznivega dejanja ali gospodarskega prestopka ali prekrška, se depnirajo na začasni račun oziroma spravijo v depo pri Banki Slovenije, dokler traja postopek za kaznivo dejanje ali gospodarski prestopok ali prekršek.

Varščina v devizah, ki jo položi tuja fizična oseba v postopku za prekršek ali kazenskem postopku pri sodiščih v Republiki Sloveniji ter v sporu pred arbitražo pri Gospodarski zbornici Slovenije, se vplača na račun iz prvega odstavka tega člena.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**94. člen**

Podjetja in druge domače osebe, uporabniki kreditov, so dolžni ob dospelosti kreditnih in konvencijskih obveznosti, nastalih do uveljavitve tega zakona, vplačati pri pooblaščenih banki protivrednost dospelih obveznosti v domači valuti.

Plačila dospelih obveznosti po tujih kreditih v tujino iz prejšnjega odstavka je dolžna izvršiti pooblaščen banka, ki je izdala garancijo za plačilo obveznosti po teh kreditih.

Kolikor podjetje ali druga domača oseba ne izda nalog za prenos protivrednosti v domači valuti za plačilo zapadle obveznosti po tujih kreditih iz prvega odstavka tega člena, mora pooblaščen banka za kreditno poslovanje s tujino izvršiti plačilo v tujino, hkrati pa lahko organizacija, pooblaščen za opravljanje plačilnega prometa blokira žiro račun podjetja oziroma domače osebe, ki jo bremenijo tudi vsi stroški nastali zaradi neplačila protivrednosti zapadle obveznosti po tujih kreditih v domači valuti.

95. člen

Pogoje in način za vračanje kreditov, ki so jih uporabljale pooblaščen banke iz naslova deviz občanov, depniranih pri Narodni banki Jugoslavije in za vračanje deviz občanov iz depozita pri Narodni banki Jugoslavije, določa poseben zakon.

96. člen

Republika Slovenija je odgovorna za izpolnitev svojih obveznosti do tujine ter za izpolnitev obveznosti iz naslova garancij ali supergarancij, prevzetih od Socialistične federativne republike Jugoslavije ter upravičena do izterjave sorazmernega dela terjatev po klirinških računih in drugih mednarodnih sporazumih.

97. člen

V obdobju 12 mesecev po uveljavitvi tega zakona, lahko Banka Slovenije predpiše pooblaščenim bankam obvezno prodajo tujih plačilnih sredstev iz menjalniškega poslovanja Banki Slovenije, po pogojih, ki jih le-ta sama določa.

98. člen

Jamstvo za devizne hranilne vloge in devizne račune občanov pri pooblaščenih bankah na območju Republike Slovenije se uredi s posebnim zakonom.

99. člen

Delavci, ki so na dan uveljavitve tega zakona zaposleni v Zveznem deviznem inšpektoratu na območju Republike Slovenije postanejo z dnem uveljavitve tega zakona delavci Republiškega deviznega inšpektorata, razen če izjavijo, da ne želijo skleniti delovnega razmerja v Republiškem deviznem inšpektoratu.

Vse pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev Republiškega deviznega inšpektorata se urejajo v skladu z zakonom o delavcih v državnih organih.

Podzakonski akti, ki urejajo organizacijo in način dela Zveznega deviznega inšpektorata se uporabljajo še naprej, do izdaje ustreznih republiških predpisov, vendar najdalj šest mesecev od uveljavitve tega zakona.

100. člen

Podzakonske akte za izvajanje tega zakona morajo pristojni organi izdati najpozneje v 15 dneh po uveljavitvi tega zakona.

101. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 440-01/91-5/2

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

**Skupščina
Republike Slovenije**

**Predsednik
dr. France Bučar l. r.**